

[Thestrup.]

brugsjorden, nemlig således, at hovedmassen af brugene er middelstore bondebrug med husmandsbrug til den ene side og nogle — jeg erkender, det må være ret få — store ejendomme til den anden side, og endelig hensynet til en vis stabilitet i ejendomsforholdene, således at ejerne, navnlig af mindre ejendomme og gartnerier i byernes omegn og udkanter, ikke beskattes væk fra jorden, fordi det nu bedre betaler sig at anvende den på anden måde, men opfordres til at sælge ved selv at have en rimelig gevinst derved. Vi har derfor foreslået, at man ad andre veje skulle forsøge at ramme jordspækulationen og inddrage den del af stigningen, der med rette tilkommer samfundet, og vi er stedse villige til at være med til at finde frem til disse andre veje.

Når man nu ser på denne grundstigningsskyldlovgivning, er det vor opfattelse, at den ikke er formålstjenlig. Den har hidtil ikke givet nogen indtægt til statskassen, der stod i rimeligt forhold til den administration og de udgifter, den foranlediger. Lovene om grundstigningsskyld har givet vurderingsmyndighederne meget arbejde, har foranlediget mange klager og nogle enkelte store processer, der må have kostet ikke så lidt. Den, der endte med højesteretsdommen af 28. juni 1956, har i hvert fald ikke været helt billig for statskassen, og så gik den tilmed finansministeriet imod. Jo mere intensiv man gør denne lovgivning, jo flere udgifter vil den medføre til administration og også til processer. Den har ej heller ført til en billigørelse af byggegrundene, tværtimod. Hidtil er det nemlig køberen, der er kommet til at bære grundstigningsskylden, idet sælgeren i praktisk talt alle tilfælde har væltet den over på ham.

Jeg tror ikke, at det nye forsøg, der er gjort med dette lovforslag, vil bevirke nogen ændring af disse forhold, men jeg er sikker på, at det vil bevirke én ting, nemlig en forhøjelse af omkostningerne ved ejendomsoverdragelser i almindelighed, idet købesummen givetvis må sættes højere end ellers,

hvis de foreslåede regler gennemføres, og alle udgifterne ved ejendomsoverdragelse står jo i forhold hertil. Det kan heller ikke nægtes, at ejendomsoverdragelserne i så tilfælde vil blive besværliggjort.

Efter min opfattelse har denne grundstigningsskyldlovgivning — og da i særlig grad det her foreliggende lovforslag om en forstærkelse af den — ej heller taget det hensyn, der med rette kan forlanges af en lov. Det hensyn, som befolkningen i et demokratisk land først og fremmest kan forlange taget fra statsmagts side, er, at loven ikke giver en ulige og vilkårlig behandling, og her kommer jeg til grundlaget for hele denne lovgivning, nemlig vurderingerne.

Jeg tror ikke, at nogen vil hævde, at disse vurderinger er rigtige — jeg ser helt bort fra de mennesker, der betragter grundstigning og grundstigningsskyld som et tryllemiddel, der løser alle samfundets vanskeligheder. Ingen af os andre, der ønsker at underkaste også disse forhold en upartisk og nøgtern prøvelse, vil vist hævde, at vurderingerne er rigtige. Det må da også forekomme ganske klart, at det ikke er muligt at nå til rigtige vurderinger. Vurderingsmændene, hvorpå det hele hviler, er jo kun mennesker. Den måde, hvorpå vurderingerne foretages, må ifølge sagens natur være summarisk. Vurderingsmændene skifter fra tid til anden, og landet, ja, selv de enkelte byer er delt i en række vurderingskredse med forskellige vurderingsmænd. Hvorledes skulle vurderingerne under disse forhold kunne blive ensartede og rigtige? Det er da ej heller det indtryk, man får, når man ser nærmere på dem.

Jeg har, siden den højtærede finansminister og jeg sidst diskuterede denne sag på et af radioen udsendt møde i Guldaldersalen i sidste uge, fået en række breve fra folk, der hævder, at deres ejendom er forkert vurderet. Jeg kender fra den by, hvorfra jeg er, en række eksempler på, at jorden til villaer midt inde i byen er lavere vurderet end tilsvarende grunde til villaer i byens